

СТАНОВИЩЕ

по дисертация за придобиване на образователна и научна степен “доктор”, докторска програма “Стратегии и политики в сигурността”, професионално направление 9.1.

Национална сигурност,

на тема: “Система за управление на рисковете от пътно-транспортни произшествия в градска среда”,

с автор: Богдан Методиев Милчев от департамент “Национална и международна сигурност”, Нов български университет.

От проф. д-р Йордан Йорданов Пенев, факултет “Полиция”, Академия на МВР, участник в научното жури.

1. Обща характеристика на дисертацията

Представената дисертация е в общ обем от 201 страници и съдържа увод, три глави, заключение, библиография и приложения. В рамките на творбата са приложени научно обосновани методики за онагледяване на данни от проведени изследвания. Трите глави на научната разработка са балансираны и съдържанието им отговаря на наименованията им, като изложението е предимно от гледните точки на административното право и административния процес и теорията на управлението.

От този количествен и най-общ качествен аспект трудът съответства на приетите в сферата на обществените науки критерии за дисертация за получаване на образователна и научна степен “доктор”.

Темата на дисертацията е актуална и съществува необходимост от научно изследване по нея.

Текстът на дисертацията, като цяло, притежава издържан научен стил и не съдържа логически противоречия. В изложението не се срещат неаргументирани крайности в научните изводи.

В целия научен труд авторът се опира на действаща нормативна база, функционалната и институционална рамка на системата за управление на рискове от пътно-транспортни произшествия в градска среда, като ги подлага обстойно на анализ, необходим за съответните научни изводи. В подкрепа на издигнатите тези, докторанта е използвал данни от различни източници, като се прави съпоставка и анализ между тях.

Чуждото научно авторско мнение не е достатъчно отчетливо открито чрез коректно цитиране и съпътстващ коментар. В подкрепа на това твърдение се вижда, че в бележките под линия са посочени само трима автори и техни научни съчинения, а именно: Гоев на стр. 11 и 62, Манев на стр. 63 и Лаурънс на стр. 161, но без да се насочва към страници от публикациите. Освен това има автори в основния текст и техни произведения, които отсъстват в библиографията, като например Бейкън, Хегел,

Берталанфи на стр. 80, Бернщайн на стр. 141, Саймън на стр. 158 и 159. Отново няма препратки към страници от научни публикации, също както и относно мислите на професор Георгиев на стр. 103.

В дисертацията са използвани световни и национални теоретични достижения в областта на организацията на движението по пътищата.

Оформянето на дисертацията не е съобразено във висока степен с изискванията на стандарта БДС ISO 7144:2011. Например големите структурни части се наричат глави, а не раздели, литературата не е разделена в две части, а именно: списък на използваните източници и библиография в отделно приложение, увода е съчетание на предговор и въведение, по смисъла на стандарта, цитиране на друг автор под линия не е с посочване на страници от източника, приложенията не са означени с букви и т.н.

Авторефератът точно отразява основните научни достойнства на дисертацията.

2. Структурен анализ на съдържанието

Уводът по съдържание аргументира сполучливо необходимостта и актуалността на дисертационното изследване.

Научно обосновано е в увода да са представени предмета, целта, задачите, методите на дисертационното изследване.

В същото време се наблюдава ненужно разграничение между предмет и обект на изследване. Коментираният стандарт за оформяне на дисертации не използва понятието обект. Онова, което се изследва се нарича предмет.

В описанието на методиката на изследване се забелязват слабости. Например от основния текст и приложенията е ясно, че е приложен метода анкета, а той не отбелязан в увода и не е посочено приложението му в дисертацията. Посочен е метода „стандартизирано интервю“ по въпросник, който обаче не е представен в приложенията.

В **глава първа** се обсъждат български и международни актове и тяхното приложение в изследваната област. Водещ е сравнително правния анализ, в резултат на който се извеждат констатации, които обосновават необходимост от усъвършенстване на българска нормативна база на законово и подзаконово ниво и от обновяване на организационни планови документи.

Глава втора е посветена на анализ на системата за управление на рисковете в градска среда. Тази структурна част е теоретичната основа дисертацията. В същността си изложението представя теоретичния модел на труда и дава ориентация за насоките научните дирения в следващата глава. Разгледани са основни понятия, функционалната определеност на централни и местни държавни органи и неправителствени организации с ангажименти към темата. Определено е място и обем, съответни на значимостта на проблемите, свързани с анализ на средата, включително относно потърпевшите от пътно-транспортни произшествия. Изследването на състоянието на дисертационния предмет е позволило откриване на организационни слабости и предлагане на подходи за тяхното отстраняване.

В **глава трета** се разглеждат възможности за изграждане на нов модел на система за управление на риска от пътно-транспортни произшествия. В защита и за изграждане на модела се предлагат организационни мерки и нормативни промени.

Заклучението притежава относително приемлива научно обоснована структура, синтезираща резултатите от дисертационния труд. Обемът на изложението е достътъчен с оглед на възприетия подход за формулиране на изводи в края на всяка глава от дисертацията. Недоумение буди подхода обобщението на научните приноси да е представено извън и непосредствено след заключението. Това обобщение е сърцевина на заключението по дисертация.

3. Оценка на научните приноси

Съответно на хармонизираните научни понятия по Ръководството от Фраскати, задължително при оценка на научни изследвания в Европейският съюз, съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012 на Европейската комисия (ОВ L 299, 27.10.2012), научните изследвания могат да бъдат фундаментални или приложни. Настоящата дисертация е научно приложна с ясно определени съпътстващи теоретични приноси.

Заявените от докторанта научни приноси са девет и те следва да бъдат оценени с оглед развитието на теорията и практиката организацията на безопасното движение по пътищата.

Всички научни приноси са приложни. От тях най-голямо значение за теорията има разработването на нов организационен модел на управление на системата за организация на безопасно движение на пътищата и някои от предложенията за промени в нормативни актове, които променят философията на съответния акт, като например идеята за признаване на служебно връчване на наказателно постановление, като възможен изход от ситуацията за ниска наказуемост на административни нарушения, свързани с правилата за движение по пътищата.

Висока оценка следва да получат практическите препоръки за повишаване на ефективността на контрола на пътното движение, изведени след анализ на състоянието на проблемите, свързани с пътнo-транспортни произшествия. Докторантът демонстрира ясно виждане за състоянието на обстановката в градската среда, с концентриран акцент върху столицата, която е антропогенно най-натоварения град в България.

Достоен за похвала е подхода за мултинаучно изследване на проблемите, свързани организацията на движението и пътнo-транспортните произшествия от гледните точки на теориите на правото и управлението. Това е уважителна проява на енциклопедичност в науката, наречена понякога интердисциплинарност, така необходима в днешния динамичен свят.

4. Препоръки

а) Библиографията на научния труд следва да включва литературни източници на кирилица, латиница, или на друга азбука, а не на български, английски, съответно друг език.

б) В библиографията на дисертацията за включени научни съчинения, които нямат пряка връзка с темата, като например тези посветени на разузнавателния анализ, борбата с тероризма и статистическата отчетност на престъпността. Те нито са обсъждани в основния текст, нито имат някаква съществена обща ориентировъчна

стойност към проблемите в научния труд. Включването на такива източници в бъдещи научни съчинения е препоръчително да се избягва.

в) В бъдещи научни публикации е подходящо автора да се стреми към още по-подробен коментар на чуждо научно мнение, съпроводен с подходяща аргументация.

г) Препоръчително е в бъдещи научни съчинения авторът да отдели по-голямо внимание на формата. Формата е външния вид на съдържанието, а то следва да бъде добре представено. Приложение № 2 от настоящата дисертация е лошо оформено и не е ясно и достатъчно разбираемо, какво съдържание онагледява. Още повече, че в основния текст има само една доста обща препратка към това приложение в бележка под линия № 89 на стр. 169.

5. Заключение

Имайки предвид изложеното формирам положителна оценка и считам, че постигнатите научни резултати представляват оригинален принос в науката. Дисертацията показва, че докторанта притежава задълбочени теоретични знания в сферата на националната сигурност и способности за самостоятелни научни изследвания. Поради тези констатации следва да му се даде образователна и научна степен „доктор“.

София, 10.01.2018г.

Подпис:

Проф. д-р Йордан Пенев